

15 ngo'er i åbent brev til ministre: Træk ikke stikket til Asien

Information

Af: Danske organisationer engageret i Mali (Se underskrivere nederst)

11.09.2020

DEBAT: Øget støtte til Afrika kan gå ud over fattige og forfulgte mennesker i lande som Myanmar og Bangladesh, skriver 15 ngo'er i et åbent brev til udenrigsminister Jeppe Kofod (S) og udviklingsminister Rasmus Prehn (S).

Et af de vigtigste indsatsområder i Myanmar er at sikre, at de udsatte og fordrevne får beskyttelse og adgang til basale rettigheder, skriver organisationerne.

Kære udenrigsminister Jeppe Kofod og udviklingsminister Rasmus Prehn.

Vi skriver dette åbne brev efter regeringens finanslovsudspil om at nedjustere udviklingsbistanden til blandt andet Myanmar og Bangladesh - og dermed flytte udviklingsmidler fra Asien til Afrika.

Det udviklingspolitiske engagement i fattige asiatiske lande er uhyre vigtigt, og de faktiske beløb er meget beskedne til sammenligning med bistanden til Afrika, men har stor betydning for Danmarks bredere engagement i Asien.

Derfor er vi forpligtigede til at udtrykke vores bekymring og undren over, at regeringen vil finansiere en dansk Marshall-hjælp til Afrika med bistandsmidler fra de mest skrøbelige og klimaudsatte lande i Asien.

Hvis vi trækker stikket til et land som Myanmar, vil det også gå ud over vores engagement med klimatilpasning i et af verdens mest klimaudsatte lande.

15 danske organisationer engageret i Myanmar

Det forekommer som en kortsigtet beslutning, der ikke flugter med en ny udenrigs- og sikkerhedspolitik baseret på værdier som demokrati, menneskerettigheder, lighed og med blandt andet klimakamp som et særligt fokusområde.

Afrika er uomtvisteligt kontinentet med de mest omfattende problemer med fattigdom og fordrevne, og vi bakker op om styrkelsen af dansk udviklingsbistand til Afrika. Men vi er bekymrede over, hvis den øgede støtte til Afrika går ud over fattige og forfulgte mennesker i danske prioritetslande som Myanmar og Bangladesh.

Asien er og bliver verdens økonomiske væksthus, og med sine kæmpestore befolkninger er det en region, som Danmark bør være engageret i. Blandt andet fordi

det er vigtigt, at den buldrende udvikling i Asien kommer til at være grøn, fair og demokratisk.

Flere af landene står ved en skillevej, hvor Kina trækker i en anden retning. De næste år bliver afgørende for udviklingen i regionen. Og her har Danmark masser at byde på.

Myanmar er skrøbeligt som Mali

Hvis Danmark trækker stikket til et land som Myanmar, hvor alle afsendere af dette brev har et stort engagement, vil det gå udover de mange års langsigtede arbejde med at skabe stabilitet og forebygge konflikter.

Myanmar hører ifølge "Fragility State index" fortsat til blandt verdens skrøbeligste stater. Aktuelt ligger Myanmar på en 22. plads blot en plads over det vestafrikanske Mali - og er dermed langt mere skrøbeligt end mange afrikanske lande.

Siden 2006 har Danmark bidraget med omkring 600 millioner kroner i udviklingsbistand til Myanmar. Med pengene har danske aktører arbejdet for bedre regeringsførelse, konfliktløsning, klimatilpasning, menneskerettigheder, sundhed, uddannelse og beskæftigelse. For eksempel har den danske støtte resulteret til i, at undervisning i menneskerettigheder nu er blevet en integreret del af nationale pensum for alle jurastuderende i Myanmar.

Årtiers engagement og positive fremskridt står til at gå tabt, hvis Danmark lukker det bilaterale landeprogram. Myanmars problemer er blevet endnu tydelige under covid19-krisen. Stigende arbejdsløshed og faldende efterspørgsel kan få dybe socioøkonomiske konsekvenser for landet. Derfor er der mere end nogensinde brug for vores hjælp.

Myanmar står over for sit andet demokratiske valg i nyere historie, hvilket er et særsyn i Sydøstasien. Danmark har gennem det hidtidige udviklingssamarbejde støttet demokratiske kræfter, der arbejder for at fremme beskyttelse af udsatte grupper og deres rettigheder. Ved at afbryde bistandssamarbejde lukker vi reelt set vores muligheder for løbende bilateral og politiske dialog med Myanmar. Der er meget at miste her, fordi Danmark er et af de lande, der har en stærk position.

Et af de vigtigste indsatsområder er at sikre, at de mest udsatte (heriblandt de mere end 400.000 internt fordrevne) får beskyttelse og adgang til basale rettigheder. På længere sigt skal vi også bane vejen for en værdig tilbagevenden af de omkring en million rohingya-flygtninge i Bangladesh. For at forebygge yderligere forfølgelser af religiøse og etniske mindretal, er det vigtigt, at der kommer et retsopgør, der kan

give tiltrængt oprejsning til de mange, der har mistet deres hjem og deres livsgrundlag.

Klima og dansk ekspertise

Hvis vi trækker stikket til et land som Myanmar, vil det også gå ud over vores engagement med klimatilpasning i et af verdens mest klimaudsatte lande.

Konsekvenserne viser sig både i form af de langsigtede klimaforandringer med ekstreme temperaturer, oversvømmelser og lange tørkeperioder. Det skaber vanskelige levevilkår for den 55 millioner store befolkning, der hovedsageligt lever af landbrug.

På Global Climate Risk Index (2019) rangerer Myanmar som det tredje mest klimaudsatte land globalt. Som følge af den mangeårige isolation under militærjuntaen er klimaforandringer først indenfor de seneste år kommet på regeringens dagsorden. Initiativer omkring klimatilpasning er i sin vorden – dansk ekspertise og bistand kan spille en helt afgørende rolle.

Men uden en stærk udviklingspolitisk platform mister Danmark sin betydning og muligheder for at bane vejen for at påvirke Myanmars regering gennem bistandsprojekter, myndighedssamarbejde og løbende politisk dialog.

Historien viser igen og igen, at Danmark selv med relativt små bistandsprogrammer opnår utrolige resultater og indflydelse i forhold til god regeringsførelse, menneskerettigheder, miljø, klima, sundhed, landbrug og så videre.

Civilsamfundsorganisationernes arbejde bliver også ramt ved en lukning. Vi samarbejder tæt med danske ambassader i de lande, hvor vi er til stede og sammen opnår resultater inden for stort set alle de områder, vi arbejder med.

Mere kinesisk indflydelse

Hvis vi trækker stikket til et land som Myanmar, vil det også gøre det endnu vanskeligere for dansk erhvervsliv at få fodfæste på et svært tilgængeligt, men potentielt stort marked. Og i det hele taget rimer mindre tilstedeværelse i Asien ikke på den globale økonomis udvikling, som netop er østvendt.

Men ikke nok med det. Det er geopolitisk afgørende, at Danmark og EU er til stede i Myanmar. Ikke mindst i lyset af den danske regerings fokus på at fremme en regelbaseret verdensorden - respekt for international lov og forpligtigende multilateralt samarbejde.

Hvis ikke Danmark og EU sidder med ved bordet i Myanmar – såvel som i resten af regionen – så tager andre og ikke mindst Kina over. Her er Myanmar på mange måder ved en skillevej, hvor landet skal vælge mellem Kina eller en anden mere grøn og demokratisk retning.

Kina har omfattende interesser i Myanmar, politisk, strategisk og økonomisk. Myanmar er en strategisk vigtig brik i Kinas Belt and Road initiativ, og specielt når man kigger på Kinas muligheder for at sikre direkte transportadgang fra det vestlige Kina til det Indiske Ocean.

Og der er ingen tvivl om, at Kina er dybt involveret og har økonomiske interesser i Myanmar's destruktive interne konflikter. Men på trods af landets omfattende økonomiske afhængighed af Kina, har regeringen i Myanmar siden overgangen til civilt styre forsøgt at begrænse indflydelsen fra den store nabo. Der er en udbredt skepsis over for kinesiske hensigter og indflydelse.

Samarbejde, herunder vestlig bistand, investeringer og dialog har en afgørende betydning for regeringens muligheder for at begrænse Kinas indflydelse og hermed for udviklingen i en mere demokratisk retning.

Dansk tilstedeværelse og geopolitiske interesser

Som sagt bakker vi op om den danske regerings styrkelse af bistand til Afrika, og vi antager, at regeringens udviklingspolitiske prioriteter tænkes sammen med en værdibaseret dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik og vores overordnede tilstedeværelse i verden.

Denne sammenhæng er vigtig, og vi håber, at vi i den kommende tids debat om det fremtidige udviklingspolitiske engagement netop kan gå i dialog på baggrund af brede udenrigspolitiske analyser, der sammenkobler værdier, udenrigspolitiske prioriteter, handel, udviklingssamarbejde og Danmarks tilstedeværelse i verden.

For sagen er jo, at med lukning af bistandssamarbejdet med lande som Myanmar og Bangladesh, risikerer lukninger af ambassaderne nemt at følge efter som en naturlig økonomisk konsekvens. Og således hænger åbning og lukning af bistandsprogrammer tæt sammen med dansk tilstedeværelse og dermed den bredere interessevaretagelse i landene.

Der er rigtig meget på spil. Ikke bare for de klimasårbare, de mange tusinde fattige og internt fordrevne i Rakhine eller omkring en million flygtninge i Bangladesh, men for Danmarks aftryk i verden.

På vegne af danske organisationer engageret i Myanmar:

Birgitte Qvist-Sørensen, generalsekretær, Folkekirkens Nødhjælp

Charlotte Slente, generalsekretær, DRC Dansk Flygtningehjælp

Rasmus Stuhr Jakobsen, Direktør, CARE Danmark

Maria Krabbe Hammershøj, Generalsekretær, Caritas Danmark

Bo Øksnebjerg, generalsekretær, WWF

Tim Whyte, generalsekretær MS

Lisbeth Pilegaard, direktør, Dansk Institut for Partier og Demokrati (DIPD)

Jesper Højberg, Direktør, International Media Support

Kathrin Wessendorf, direktør, IWGIA

Kristian Sloth, generalsekretær, Danmission

Peter Christiansen, sekretariatsleder, Globalt Fokus

Peter Drummond Smith, konstitueret generalsekretær, Mission Øst

Jørgen Kvist, Generalsekretær, KFUM og KFUK i Danmark

Rasmus Agergaard Pedersen, generalsekretær, Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund,
FDF

Anni Sørensen, Landsformand, Lev – Inclusion Denmark